

Lausuntopyyntö kansallista tieliikenteen päästökauppaa koskevasta arviomuistioluonnoksesta

Johdanto

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoanne kansallista tieliikenteen päästökauppaa koskevasta arviomuistioluonnoksesta. Liikenne- ja viestintäministeriö on asettanut helmikuussa 2021 hankkeen, jossa arvioidaan kansallisen tieliikenteen päästökaupan toimeenpanoa. Hanketta on toteuttanut poikkihallinnollinen virkamiestyöryhmä, jonka toimikausi on 3.3.2021–31.12.2021. Hankkeen tavoitetta ja työryhmän tehtäviä täydennettiin Euroopan komission 14.7.2021 julkaiseman säädösehdotuspaketin (Fit for 55) johdosta.

Työryhmän tehtävänä on laatia arviomuistio. Lausuntoa pyydetään työryhmän valmistelemasta muistion luonnoksesta. Arviomuistio on selvitys päästökauppajärjestelmän ominaisuuksista ja vaikutuksista. Se ei ole esitys tieliikenteen päästökaupan käyttöönotosta.

Lausunnoissa toivotaan erityisesti näkemyksiä kansallisen mallin tarkoituksenmukaisuudesta, vaikutusten arvioinnista ja mahdollisista kompensatiomalleista.

Tausta

Hallitusohjelman mukaan Suomi on hiilineutraali vuonna 2035. Liikenteen päästövähennystavoitteiden tulee vastata tähän tavoitteeseen. Suomi vähintään puolittaa kotimaan liikenteen päästöt vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoden 2005 tasoon. Valtioneuvosto teki 6.5.2021 periaatepäätöksen kotimaan liikenteen kasvihuonepäästöjen vähentämisestä eli fossiilittoman liikenteen tiekartasta vuoteen 2030.

Fossiilittoman liikenteen tiekartassa päästöjä vähennetään kolmessa vaiheessa. Virkamiestyöryhmän valmistelu liittyy tiekartan kolmanteen, ehdolliseen vaiheeseen. Jos kahden ensimmäisen vaiheen toimenpiteet eivät riitä, päästökauppa voisi tulla mukaan kolmannessa vaiheessa. Mahdollisten lisätoimenpiteiden arvioinnissa otetaan huomioon Suomen hiilineutraalisuustavoitteen eteneminen muilla kuin liikennesektorilla, kustannustehokkuus, vaikutus kilpailukykyyn sekä alueellinen ja sosiaalinen oikeudenmukaisuus.

Työryhmän työssä on otettu huomioon Euroopan komission ehdotus ja sen vaikutukset kansallisten tieliikenteen päästökaupan valmisteluun ja päästövähennystavoitteiden saavuttamiseen. Työryhmä on työnsä kuluessa myös pyytänyt näkemyksiä järjestöiltä ja yrityksiltä. Niitä on hyödynnetty muistion laadinnassa.

Tavoitteet

Arviomuistion tarkoituksena on arvioida kansallista tieliikenteen päästökauppaa, sen toteuttamisvaihtoehtoja ja vaikutuksia. Tarkoituksena on myös lisätä tieliikenteen päästökaupan tietopohjaa ja tukea näin myös komission ehdotuksen kansallista käsittelyä.

Vastausohjeet vastaanottajille

Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoanne liitteenä olevasta arviomuistiosta. Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Myös muut kuin lausuntopyynnön vastaanottajat voivat antaa asiassa lausuntonsa.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi sivuilta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausunto.om@om.fi.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään perjantaina 3.12.2021.

Valmistelijat

Lisätietoja asiasta antaa hallitusneuvos Matleena Kurki-Suutarinen, puh. 0295 342 043, sähköposti etunimi.sukunimi(at)gov.fi ja erityisasiantuntija Valtteri Härmälä, puh. 0295 342 039, sähköposti etunimi.sukunimi(at)gov.fi

Liitteet:

[Tieliikenteen päästökauppa Arviomuistioluonnos.pdf](#)

Jakelu:

Aalto-yliopisto
Aalto-yliopisto
Autoalan keskusliitto ry
Autoliitto ry
Autotuojat ja -teollisuus
Autotuojat ja -teollisuus
Bioenergia ry
Climate Leadership Coalition
Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
Energiateollisuus ry
Energiavirasto
Etanoliautoilijat ry

Gasum Oy
Gasum Oy
HSL Helsingin seudun liikenne
Huoltovarmuuskeskus
Ilmastopaneeli
Ilmatieteen laitos
ITS Finland ry
Kaasuautoilijat ry
Kaupan liitto
Kemianteollisuus ry
Kesko Oyj
Kesko Oyj
Keskuskauppakamari ry
Kuluttajaliitto
Kuntaliitto
Liikenne- ja viestintäministeriö
Liikenne- ja viestintävirasto
Liikenteen tutkimuskeskus Verne, Tampereen yliopisto
Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic
Linja-autoliitto ry
Linja-autoliitto ry
Logistiikkayritysten liitto ry
Maa- ja metsätalousministeriö
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK r.y.
Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry
Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry
Metsäteollisuus ry
Metsäteollisuus ry
Motiva Oy
NEOT Oy
NEOT Oy
Neste Oyj
Neste Oyj
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Oy Teboil Ab
Oy Teboil Ab
Paikallisliikenneliitto
Palkansaajien tutkimuslaitos
Palvelualojen työnantajat Palta ry.
Puolustusministeriö
Pyöräliitto ry
Rahtarit ry
Rakennusteollisuus RT ry / INFRA ry
Sahateollisuus ry
SF-CARAVAN RY
Sisäministeriö
SITRA Suomen Itsenäisyyden juhlarahasto
SOK ABC-ketjuohjaus
SOK Suomen osuuskauppojen keskuskunta
Sosiaali- ja terveysministeriö

ST1 Oy
StepOne Tech Oy
STTK ry
Suomalainen Energiaosuuskunta (SEO)
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Suomen Bensinikauppiaitten ja Liikennepalvelualueiden Liitto SBL ry
Suomen Bensinikauppiaitten ja Liikennepalvelualueiden Liitto SBL ry
Suomen Huolinta- ja Logistiikkaliitto ry
Suomen ilmastopaneeli
Suomen Kaasuyhdistys ry
Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL
Suomen Kuntaliitto ry
Suomen luonnonsuojeluliitto
Suomen Osto- ja Logistiikkayhdistys LOGY ry
Suomen taksiliitto r.y.
Suomen ympäristökeskus SYKE
Suomen yrittäjät ry
Suomen Biokierto ja Biokaasu ry
Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy
Teknologiateollisuus
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoministeriö
Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT
Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö
Vediafi Oy
Veronmaksajain Keskusliitto ry
World Energy Council Finland ry
WWF Suomi
Väylävirasto
Yhteinen Toimialaliitto ry
Ympäristöministeriö
Ympäristöteollisuus ja -palvelut YTP ry

Lausunnonantajan lausunto

**Yleinen lausunto arviomuistioluonnoksesta
Voitte tässä lausua yleisesti arviomuistioluonnoksesta**

**Asian tausta ja valmistelu sekä nykytila ja sen arviointi
Voitte tässä lausua arviomuistion luvuista 1 ja 2**

Päästökauppajärjestelmä päästövähennyskeinona

Arviomuistion luvussa 3 on kuvattu päästökauppamekanismi. Lisäksi luvussa on esitelty päästöjen vähentämisen sääntelyvaihtoehtoja. Nykyisin liikenteen polttoaineen päästöille on asetettu hinta hiilidioksidiveron muodossa. Luvussa on myös esitelty päästöoikeuksien määrän ja jaon periaatteita.

Voitte tässä lausua luvusta 3

Tieliikenteen päästökaupan toteutuksen vaihtoehdot

Luvussa 4 on esitelty mahdollisen kansallisen tieliikenteen päästökaupan suunnittelukysymyksiä ja eri toteutusvaihtoehtoja. Tieliikenteen päästökaupan primäärimarkkinan hinnoittelun toteuttamiseksi on esitelty kolme eri mallia ja kevennetty vaihtoehto. Luvussa on myös arvioitu viranomaistehtäviä ja kustannuksia. Seuranta-, raportointi- ja todentamisjärjestelmän toteuttamiseksi on tarkasteltu erilaisia vaihtoehtoja. Luvussa on lisäksi kuvaus kansallisen päästökaupan valmistelun suhteesta EU:n tieliikenteen ja lämmityspolttoaineiden päästökauppaehdotukseen.

Voitte tässä lausua luvusta 4 (mm. päästökaupan toteutusvaihtoehdoista, toteuttamiskustannuksista (myös muista kuin viranomaisten hallinnollisista kustannuksista), seurannan, raportoinnin ja todentamisen järjestämisestä.)

Päästökaupan vaikutukset

Luvuissa 5.1.-5.5. on arvioitu päästökaupan vaikutuksia polttoaineen hintoihin, julkistalouteen, kotitalouksiin, yrityksiin ja joukkoliikenteeseen.

Voitte tässä lausua luvuista 5.1.-5.5.

Kompensaatiot ja yhteenveto vaikutuksista ja kompensaatioista

Luvussa 5.6. esitellään erilaisia näkökulmia kompensatioihin, niiden tarpeeseen ja niiden oikeutukseen. Luvussa 5.7. on yhteenveto vaikutuksista ja kompensatioista.

Voitte tässä lausua luvuista 5.6. ja 5.7. (Lausunnonantajia pyydetään ottamaan kantaa muistion kompensatiomalleihin sekä esittämään mahdollisia muita näkemyksiä kompensatioiden tarpeellisuudesta ja vaihtoehtoisista toteutamistavoista.)

Yhteenveto ja johtopäätökset

Luvussa 6 esitetään yhteenveto ja johtopäätökset (6.1. Liikenteen päästövähennystavoite, 6.2. Päästökauppa hiilen hinnoittelukeinona tieliikenteessä, 6.3. Päästökaupan toteuttaminen, 6.4. Vaikutukset ja kompensatiot)

Voitte tässä lausua luvusta 6.

Ovaska Pasi
Liikenne- ja viestintäministeriö

Kurki-Suutarinen Matleena
Liikenne- ja viestintäministeriö